

ประโยค ป.ธ. ๕
 แปล มครเป็นไทย
 สอบครั้งที่ ๒ วันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๓

๑. อนามภูจปีณทปาโต มาตาปีตุนนดาว ทาทพุโพ ฯ สเจปี
 กหาปณคฆนโก โหติ สทฐาเทยยวินิปาตน์ นคฺติ ฯ มาตาปีตฺตฺอุฏฺฐากานํ
 เวยฺยาวจฺจกรสฺส ปณฺฑุปลาตฺตฺสาติ เอเตสฺมปิ ทาทพุโพ ฯ ตตฺถ
 ปณฺฑุปลาตฺตฺส ถาลเก ปกฺขิปิตฺวาปี ทาคฺคํ ฏฺฐนฺติ ฯ ตํ จเปตฺวา อณฺเณสํ
 อาคาริกานํ มาตาปีตุนนปิ น ฏฺฐนฺติ ฯ ปพฺพชิตฺปริโกโก หิ อาคาริกานํ
 เจตฺยญฺจานินโย ฯ อปิจ สมฺปตฺตฺสฺส ทามริกโจรสฺสาปี อิตฺตฺรสฺสาปี
 ทาทพุโพ ฯ กสฺมา ฯ เต หิ อทฺธิยมาเนปี น เทตฺติ อามสิตฺวา ทฺธิยมาเนปี
 อฺจฺฉินฺนํ เทตฺติ กุชฺฉนฺติ ฯ กุทฺธา หิ ชีวิตา โวโรเปนฺติ สาสนสฺสปี
 อนฺตรายํ กโรนฺติ ฯ รชฺชํ ปญฺจยมาเนสฺส วิจฺรโต โจรนาคฺสฺส วตฺถุ เจตฺถ
 กเถตฺพุํ ฯ ปฏฺิสณฺจโร วิหารสมฺปตฺตฺสฺส ยสฺส กสฺสจฺจ อากนฺตฺกสฺส
 วา ทลิตฺทสฺส วา โจรสฺส วา อิตฺตฺรสฺส วา กาทพุโพเยว ฯ กถํ ฯ
 อากนฺตฺกํ ดาว ชินฺนปริพฺพยํ วิหารสมฺปตฺตํ ทิสฺวา ปานียํ ปิวาติ
 ทาทพุํ ฯ ปาทมกฺขนเตลฺลํ ทาทพุํ ฯ กाले อากตฺสฺส ยาคฺคฺคตฺตํ ฯ วิกาเล
 อากตฺสฺส สเจ ตณฺฑุลา อตฺถิ ตณฺฑุลา ทาทพุวา ฯ อเวลายํ สมฺปตฺโตติ
 คจฺฉนฺติ น วตฺตพุโพ ฯ สยณญฺจานํ ทาทพุํ ฯ สพุํ อปฺปจฺจาสิสฺสเนเนว
 กาทพุํ ฯ มนุสฺสา นาม จตฺตฺปจฺจยทายกา เอวํ สงฺคเห กรฺยมาเน
 ปุณฺปนํ ปสฺสีทิตฺวา อูปการํ กรฺยสฺสเนตฺติ จิตฺตํ น อูปปาเทตฺพุํ ฯ โจรानํ
 สงฺฆิมกฺมปิ ทาทพุพนฺติ ตตฺติยปาราชิกเก เกสฺชชกรณฺวตฺถุวณฺณนา ฯ

๒. อนามภูจปีณทปาโตติ อปพฺพชิตสฺส หตฺถโต ลทฺโธ อตฺตนา
 อณฺเณน วา ปพฺพชิตฺเตน อคฺคหิตอกฺโก ปิณฺฑทปาโตติ ตญฺญิกฺกา ฯ

อนามภูจปีณปาโตติ อคฺคหิตอคฺโค อปริภุตฺโตติ อตฺโถ ฯ ถาลเกติ
 สงฺฆิเก กัสมิมเย ถาลเก ฯ ปตฺโตปี เอตฺถ สงฺคยฺหติ ฯ น วฏฺฐีตีติ
 อิมินา ทุกฺกณฺติ ทสฺเสตีติ นวฏฺฎิกา ฯ

ทามริกโจรสฺสาติ รชฺชํ ปฏฺยฆมานสฺส ปากฺภูโจรสฺส ฯ โจรฺนาคสฺส
 วตฺถุนฺติ เอตฺถ โจรฺนาคสฺส กิร อามภุจํ เทนฺเต กุชฺฉิสฺสตี อนามภุจํ
 น วฏฺฐีตีติ เถโร ปตฺตคฺคหณฺหตฺถเนว อคฺคํ คเหตุวา ปตฺเต ฆตฺตํ
 สพฺพมหาสิ ฯ โส เตนฺ ตฺสฺสีตี ตฏฺฎิกา ฯ

อิมฺหิ ทฺวีหิ ปฏฺยสฺสจเรหิ ปฏฺยสฺสจเรโก ภิกฺขุ อนุปฺปนฺนํ ลภํ
 อูปฺปาเทติ อูปฺปนฺนํ ถาวรํ กโรตี สาสงฺกฏฺจานเณ อตฺตโน ชีวิตํ รกฺขตี
 โจรฺนาคธฺมฺโย ปตฺตคฺคหณฺหตฺถเนว อคฺคํ คเหตุวา ปตฺเตเนว ฆตฺตํ
 อากิรฺนฺโต เถโร วีย ฯ อลทฺทลาภุปฺปาเทน ปน อิตฺโต ปฺลยิตฺวา ปรีตีริ
 คเตน มหฺนาคธฺมฺยา เอกสฺส เณรสฺส สนฺติเก สงฺคหํ ลภิตฺวา ปฺน
 อากนฺตฺวา รชฺเช ปตฺติฏฺฐิตฺน ปตฺตมฺพงฺคเณ ยาวชิวํ ปวตฺตติตฺมมหาเถสฺสชฺชทฺทานวตฺถุํ
 กเถตฺตพฺพํ ฯ อูปฺปนฺนลาภถาวรกรเณ ทิมฺภากมกอภยตฺถเณรสฺส หตฺถโต
 ปฏฺยสฺสจเร ลภิตฺวา เจตฺตยปฺพพเต โจเรหิ ฆณฺฑาสฺส อวิสุตฺตวตฺถุํ กเถตฺตพฺพนฺติ
 นิกฺเขปวณฺณนา ฯ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๕

แปล มครเป็นไทย

๑. อรรถกถาเกสัชชกรณวัตถุ ในคตติยปาราชิกว่า อนามัญญุบทินทบาทต
 ภิกษุควรให้แก่พ่อแม่ก่อน ฯ แม้หากว่าอนามัญญุบทินทบาทตนั้นจะเป็นของ
 มีราคาตั้งกหาปณะหนึ่ง (๔ บาท) ก็ไม่เป็นการทำศรัทธาไทยให้เสีย ฯ อนามัญญุ-
 บทินทบาทต ภิกษุควรให้แม่แก่บุคคลเหล่านี้ คือ ผู้อุปฐากพ่อแม่ ไวยาวัจจร
 บัณฑุปลาส (คนผู้เตรียมจะบวช) ฯ ในบรรดา ๓ ประเภทนั้น ภิกษุแม่จะใส่
 อนามัญญุบทินทบาทตในถาดให้แก่บัณฑุปลาสก็ควร ฯ เว้นบัณฑุปลาสนั้นเสีย
 คฤหัสถ์เหล่านี้ แม่จะเป็นพ่อแม่ก็ไม่ควร ฯ เพราะว่า เครื่องใช้สอยของ
 บรรพชิต ตั้งอยู่ในฐานะเป็นเจดีย์ของคฤหัสถ์ ฯ อีกอย่างหนึ่ง ควรให้ทั้งแก่
 โจรลือชื่อ ทั้งแก่อิสสระชนที่มาประจบเข้า ฯ เพราะเหตุไร ฯ เพราะว่า
 พวกโจรลือชื่อเป็นต้นเหล่านั้น แม่เมื่อภิกษุไม่ให้ ก็จะโกรธว่า ไม่ให้ แม่เมื่อ
 จับต้องให้ ก็โกรธว่า ให้ของที่เป็นเดน ฯ เพราะว่า บุคคลเหล่านั้น โกรธแล้ว
 จะปลงชีวิตบ้าง จะทำอันตรายต่อพระศาสนาบ้าง ฯ และในเรื่องนี้ ก็ควรกล่าว
 เรื่องพระเจ้าโจรนาครทงปรารณาครองราชย์เสด็จเที่ยวไป ฯ ปฏิสันถาร
 ภิกษุควรทำอย่างนี้แก่ผู้มาถึงวิหาร คนใดคนหนึ่ง จะเป็นอาคันตุกะ คนขัดสน
 โจร หรือจะเป็นอิสสระชน ก็ตาม ฯ ทำอย่างไร ฯ อันดับแรก ภิกษุเห็นอาคันตุกะ
 ที่หมดเสบียงมาถึงวิหาร ก็ควรให้ ด้วยคำพูดว่า เชิญดื่มน้ำเถิด ฯ (ต่อไป)
 ควรให้น้ำมันทาเท้า ฯ เมื่ออาคันตุกะมาในเวลา ก็ควรให้ข้าวต้มข้าวสวย ฯ
 เมื่อมานอกเวลา ถ้าข้าวสารมี ก็ควรให้ข้าวสาร ฯ (แต่) ไม่ควรพูดว่า ท่านมา
 ถึงผิดเวลา ไปเถิด ฯ (ต่อไป) ก็ควรให้ที่นอน ฯ ภิกษุอย่าหวังสิ่งตอบแทนเลย
 (แต่) ควรทำกิจทุกอย่าง ฯ ไม่ควรให้ความคิดเกิดขึ้นว่า ชรรคมตามนุษย์ผู้ถวาย
 ปัจจัย ๔ เมื่อเราสงเคราะห์อย่างนี้ เลื่อมใสแล้ว ก็จักทำอุปัการะเสมอ ฯ ฯ
 สำหรับพวกโจร แม่ของสงฆ์ ก็ควรให้ ฯ

๒. ฎีกาเกสัชชกรณวัตตุนั้นว่า บิณฑบาตที่ภิกษุได้จากมือของคนที่มีไช่บรรพชิต มีส่วนที่ตนหรือบรรพชิตรูปอื่นยังมิได้จับต้อง ชื่อว่า อนามัญฐ-
บิณฑบาต ฯ

นวกฎีกาว่า บิณฑบาตมีส่วนที่ภิกษุยังมิได้จับต้อง อธิบายว่า ที่ยังมีได้
บริโภค ชื่อว่า อนามัญฐบิณฑบาต ฯ บทว่า ถาลเก ได้แก่ ในภาชนะที่ทำด้วย
สำริดเป็นต้น ซึ่งเป็นของสงฆ์ ฯ แม้บาตร ท่านก็สงเคราะห์เข้าในคำนี้ด้วย ฯ
ด้วยคำว่า ไม่ควรนี้ พระอรรถกถาจารย์ แสดงว่า เป็นทุกกฎ ฯ

ฎีกาเกสัชชกรณวัตตุนั้นว่า บทว่า ทามริโกโจรสุต ได้แก่โจรสือชื่อ
ผู้ปรารถนาราชสมบัติ ฯ ในคำว่า เรื่องแห่งพระเจ้าโจรนาคนี (พึงทราบข้อความ
ต่อไปนี้) พระเถระ คิดว่า นัยว่า เมื่อเราให้บิณฑบาตที่เราจับต้องแล้ว
แต่พระเจ้าโจรนาคนี พระองค์ก็จักทรงกริ้ว อันจะให้ส่วนที่เรายังมิได้จับต้องเล่า
ก็ไม่ควร ดังนี้แล้ว จึงหยิบเอาส่วนบนด้วยมือข้างที่จับบาตรนั่นเอง แล้วได้
ถวายภัตรในบาตรทั้งหมด ฯ พระองค์ทรงพอพระทัยด้วยภัตรนั้น ฯ

อรรถกถานิกเขปกัณฑ์ว่า ภิกษุผู้ทำปฏิสังขารด้วยปฏิสังขาร ๒
อย่างนี้ ย่อมทำลาภ ที่ยังไม่เกิดให้เกิดขึ้น ย่อมทำลาภที่เกิดแล้วให้มั่นคง
ย่อมรักษาชีวิตด้วยตนเองไว้ได้ในที่ที่มีความรังเกียจ ดังพระเถระหยิบเอา
ส่วนบนด้วยมือข้างที่จับบาตรนั่นเองแล้วเทภัตรลงด้วยบาตรนั้นแล ถวายแด่
พระเจ้าโจรนาคนีนั้น ฯ ก็ในการทำลาภที่ยังไม่ได้ให้เกิดขึ้น ควรกล่าวเรื่อง
มหาเกสัชชทานที่พระเจ้ามหานาคผู้เสด็จหนีไปจากฝั่งนี้ (จากเมืองอนูราช)
เสด็จถึงปากฝั่งโน้น ทรงได้รับความสงเคราะห์ในสำนักพระเถระรูปหนึ่งแล้ว
เสด็จกลับมาดำรงอยู่ในราชสมบัติอีก ให้เป็นไปในปัตตัมพังกณวิหาร
จนตลอดพระชนมายุ ฯ ในการทำลาภที่เกิดขึ้นแล้วให้มั่นคง ควรกล่าวเรื่องที่
พวกโจรได้รับปฏิสังขารจากมือพระที่มภาณกอภยเถระแล้วไม่พากันปล้น
ทรัพย์ในเจดีย์ปัณฑวิหาร ฯ